

אלגברה ליניארית

פרק 8 - ערכים עצמיים ווקטורים עצמיים של מטריצה

תוכן העניינים

1. ערכים עצמיים וקטורים עצמיים ולכסון מטריצות.....1

ערכים עצמיים, וקטורים עצמיים, לכסון

שאלות

עבור כל אחת מהמטריצות בשאלות 1-5 מצא ערכים עצמיים ו-וקטורים עצמיים:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & -1 & 4 \\ 3 & 2 & -1 \\ 2 & 1 & -1 \end{pmatrix} \quad (2)$$

$$A = \begin{pmatrix} 4 & -1 & -1 \\ 1 & 2 & -1 \\ 1 & -1 & 2 \end{pmatrix} \quad (1)$$

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 4 & 1 \end{pmatrix} \quad (4)$$

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 2 \\ 1 & 2 & 1 \\ 2 & 1 & 1 \end{pmatrix} \quad (3)$$

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 \\ -1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \end{pmatrix} \quad (5)$$

$$A = \begin{pmatrix} k-2 & 2k & k+1 \\ k-1 & -1 & 2 \\ -k & 0 & -6 \end{pmatrix} \quad \text{נתון } (6)$$

לאיזה ערך של הפרמטר k המספר 2 יהיה ערך עצמי של המטריצה A ?

(7) תהי A מטריצה ממשית ריבועית מסדר 3×3 .

ידוע כי הווקטורים העצמיים של המטריצה הם $v_1 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$, $v_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$, $v_3 = \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$

והם מתאימים לערכים העצמיים: $\lambda_1 = 6$, $\lambda_2 = 2$, $\lambda_3 = -4$.

מצא את המטריצה A .

(8) קבע האם קיימת מטריצה ממשית ריבועית מסדר 3×3 , בעלת וקטורים עצמיים

במידה וקיימת מטריצה כזאת, מצא אותה. $\lambda_1 = 1$, $\lambda_2 = 2$, $\lambda_3 = 3$, המתאימים לערכים העצמיים: $v_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}$, $v_2 = \begin{pmatrix} 4 \\ 5 \\ 6 \end{pmatrix}$, $v_3 = \begin{pmatrix} 7 \\ 8 \\ 9 \end{pmatrix}$.

במידה וקיימת מטריצה כזאת, מצא אותה.

- 9 נתונה מטריצה ריבועית A . הוכח או הפרך:
- א. 0 ערך עצמי של המטריצה A , אם ורק אם המטריצה איננה הפיכה.
- ב. אם A הפיכה ו- λ עי"ע של A , אז $\frac{1}{\lambda}$ הוא ערך עצמי של A^{-1} .
- ג. ל- A ול- A^T יש את אותו פולינום אופייני.
- ד. ל- A ול- A^T יש את אותם וקטורים עצמיים.
- ה. אם סכום האיברים בכל שורה של A הוא λ , אז λ הוא עי"ע של A .
- ו. אם $A^{-1} = A^T$ ואם λ הוא עי"ע של A , אז $\lambda = \pm 1$.
- ז. אם $A^2 = A$ ואם λ הוא עי"ע של A , אז $\lambda = 0$ או $\lambda = 1$.

תשובות סופיות

- 1 ערכים עצמיים: $x_1 = 2, x_{2,3} = 3$
- וקטורים עצמיים: $v_{x=3}^{(1)} = (1, 0, 1), v_{x=3}^{(2)} = (1, 1, 0), v_{x=2} = (1, 1, 1)$
- 2 $v_{x=-2} = (-1, 1, 1), v_{x=3} = (1, 2, 1), v_{x=1} = (-1, 4, 1), x = 1, x = 3, x = -2$
- 3 $v_{x=-1} = (-1, 0, 1), v_{x=4} = (1, 1, 1), v_{x=1} = (1, -2, 1), x = 1, x = 4, x = -1$
- 4 $v_{x=3} = (1, 2), v_{x=1} = (-1, 2), x = -1, x = 3$
- 5 $v_{x=1+\sqrt{3}i} = (1 - \sqrt{3}i, 1 + \sqrt{3}i, -2), v_{x=1} = (1, 1, 1), x = 1, x = 1 \pm \sqrt{3}i$
- 6 $v_{x=1-\sqrt{3}i} = (1 + \sqrt{3}i, 1 - \sqrt{3}i, -2)$
- 7 $k_1 = 3, k_2 = -\frac{32}{9}$
- 8 $A = \begin{bmatrix} -1 & 3 & 0 \\ 3 & -1 & 0 \\ -2 & -2 & 6 \end{bmatrix}$
- 9 א. הוכחה. ב. הוכחה. ג. הוכחה. ד. הפרכה.
ה. הוכחה. ו. הוכחה. ז. הוכחה.